

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ВАЛЮТНИМИ РИЗИКАМИ БАНКУ

На фінансовий стан банку в умовах нестабільності економіки суттєво впливають валютні ризики. Валютний ризик банку становить небезпеку валютних втрат, пов'язаних зі зміною курсу однієї іноземної валюти стосовно іншої (у т. ч. національної). Оскільки банки не можуть повністю уникнути цих ризиків, адже банки є фінансовими посередниками у т.ч. на валютному ринку, то цими ризиками можна і потрібно керувати.

Головними методами зниження валютних ризиків, які банкам доцільно застосовувати у процесі своєї діяльності, є:

лімітування відкритої валютної позиції банку, яка відображає невідповідність обсягу вимог і зобов'язань у певній валюті чи банківському металі, по банку загалом, за його філіями й окремими валютами і банківськими металами; структурне балансування активів і пасивів (кредиторської та дебіторської заборгованості) – дотримання такої структури активів і пасивів, яка дає змогу перекрити збитки від зміни валютного курсу прибутком, отриманим від цієї ж зміни за іншими позиціями банку;

надання кредиту в одній валюті з умовою його погашення в іншій з урахуванням форвардного курсу, зафіксованого в кредитному договорі (дає змогу застрахуватися від можливого падіння курсу валюти кредиту), а також зміна валюти виконання зобов'язання під час дії договору;

маніпулювання термінами платежу – необхідно використовувати у разі проведення операцій з іноземною валютою, коли банк, очікуючи на майбутні зміни валютних курсів, має змогу вимагати від дебіторів прискорення або затримки розрахунків до моменту підвищення чи зниження вартості іноземної валюти, яке є вигідним для банку;

форвардні валютні угоди – укладання строкових договорів між банком і клієнтом про купівлю-продаж іноземної валюти з фіксацією суми угоди та форвардного обмінного курсу на конкретну дату в майбутньому;

ф'ючерсні валютні угоди – відрізняються від форвардних тим, що другою стороною є не клієнт, а клірингова палата ф'ючерсної біржі. Такі угоди є значно надійніші щодо їх своєчасності і повноти виконання;

валютні опціони – дають покупцеві право (а не зобов'язання, як при форвардних чи ф'ючерсних угодах) купівлі або продажу обумовленої суми валютних коштів за фіксованим курсом на визначену дату чи протягом встановленого періоду;

“валютний кошик” – використання набору валют з урахуванням відповідних пропорцій, курси яких звичайно змінюються у протилежних напрямках, взаємно врівноважуючи наслідки зміни в котируваннях, цим забезпечуючи сукупну стабільність “кошика”;

страхування ризику фінансових втрат унаслідок зміни курсу валют у страхових компаніях;

самострахування – розмір можливого збитку від зміни валютного курсу необхідно включати в ціну послуг і використовувати для створення страхового фонду;

диверсифікація активів банку в різних іноземних валютах.

Банки, як учасники валютного ринку, повинні самі визначати той рівень валютного ризику, який вони мають змогу приймати з метою отримання прибутків. Але банківський бізнес полягає в наданні посередницьких послуг клієнтам і не повинен включати надмірний ризик, не пов'язаний з необхідністю проведення цих операцій. Тому з метою підтримки економічної безпеки та фінансової стабільності банкам необхідно утримуватись від проведення спекулятивних операцій і обмежувати розмір своїх валютних ризиків.

Фалюта, А.В. Методи управління валютними ризиками банку [Текст] / А.В. Фалюта // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: УАБС НБУ, 2013. - С.67-69.